Raadsvoorstel

Onderwerp	Fonds Zoetermeer 2040 investeringsvoorstel: Investeringsimpuls amateurverenigingen
Zaakid	0637767312/ 2022-005650
Auteur	Haspers, R 079 – 346.93.90 r.haspers@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	A. Quentin
Portefeuillehouder	Wethouder Ter Laak
Medeverantwoordelijke(n)	Wethouder Paalvast

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Programma 4 Vrije tijd Programma 2 Samen leven en ondersteunen
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen d.d. 28 juni 2021 Raadsbesluit Evaluatie investeringsimpuls, d.d. 21 mei 2013 Raadsmemo Evaluatie Investeringsimpuls Amateurverenigingen, d.d. 23 april 2020 Raadsmemo Uitputting investeringssubsidie amateurverenigingen, d.d. 4 november 2020 Raadsmemo Afdoening motie 2106-13: Continuïteit investeringsimpuls verenigingen, d.d. 6 oktober 2021 Raadsmemo Afdoening motie 2106-21: Amateurverenigingen sport en cultuur investeringsimpuls, d.d. 13 oktober 2021)
Samenvatting	De 'Verordening investeringssubsidie en gemeentegarantie amateurverenigingen' is een instrument om het verenigingsleven/stichtingen zonder winstoogmerk (sport, cultuur en welzijn) een extra kwaliteitsimpuls te geven. Het gaat bij deze stimuleringsregeling bijvoorbeeld om de verbouw van een clubhuis, uitbreiding van accommodatie, vervanging van kleedkamers, verbeteringen van het dak en aanschaf van bijvoorbeeld nieuwe duurzame sport- en spelmaterialen of vervanging van materialen en inventaris. De reserve was in 2021 uitgeput en is met € 100.000 aangevuld voor in 2022 op basis van motie 2106-13. Ook is op basis van motie 2106-21: 'Amateurverenigingen sport en cultuur investeringsimpuls', het college gevraagd een enquête te houden onder de amateurverenigingen en hen op te roepen om reeds in 2021 aanvragen in te dienen. De resultaten van de enquête hadden als doel om een globaal inzicht te verkrijgen van de investeringsbehoeften voor de komende drie jaar zodat dit meegenomen kan worden bij de voorstellen over de aanwending van de Eneco-gelden. In een raadsmemo (d.d. 29-10-2021) is gecommuniceerd dat een voorstel voor de investeringssubsidie amateurverenigingen een van de onderwerpen is waarvoor de raad een voorstel ontvangt voor deze bestuursperiode.

	Op basis van de resultaten van de enquête wordt de raad voorgesteld om de bestemmingsreserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen aan te vullen met € 450.000,- uit Fonds Zoetermeer 2040 en in 2023 te bepalen óf en zo ja hoeveel er nodig is en beschikbaar wordt gesteld om de investeringsimpuls te continueren.
Bijlagen	1. Begrotingswijziging - 2022-131-Fonds Zoetermeer 2040 investeringsvoorstel Investeringsimpuls amateurverenigingen

Raadsbesluit 0637767312

Raadsvoorstel: Fonds Z2040: Investeringsimpuls amateurverenigingen

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 december 2021

besluit

1. De bestemmingsreserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen aan te vullen met middelen uit Fonds Zoetermeer 2040;
2. De hoogte van het bedrag te bepalen op € 450.000,- voor dekking van de jaren 2022 en 2023.
3. In 2023 te bepalen óf en zo ja hoeveel budget er nodig is en beschikbaar wordt gesteld om de investeringsimpuls te continueren;
4. Ten behoeve van de investeringen door amateurverenigingen voor 2022 € 300.000 en 2023 € 150.000 beschikbaar te stellen en te dekken in de reserve investeringsimpuls;
5. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over besluitpunten 1,2, 4 en 5 van dit besluit wordt geen referendum mogelijk gemaakt omdat het een begrotingswijziging betreft. Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over de overige onderdelen van dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 21 februari 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Het college heeft aan de raad voorgesteld om op korte termijn raadsvoorstellen voor het investeringsfonds, ofwel Fonds Zoetermeer 2040, ter besluitvorming voor te leggen. Het betreft raadsvoorstellen waarbij het wenselijk is dat besluitvorming plaatsvindt voor de verkiezingen. Zoals benoemd in dit raadsmemo (d.d. 29-10-2021) is de 'Investeringsimpuls amateurverenigingen' een van de onderwerpen waarvoor de raad een voorstel ontvangt.

De 'Verordening investeringssubsidie en gemeentegarantie amateurverenigingen' is een instrument om het verenigingsleven/stichtingen zonder winstoogmerk (sport, cultuur en welzijn) een extra kwaliteitsimpuls te geven. Het gaat bij deze stimuleringsregeling bijvoorbeeld om de verbouw van een clubhuis, uitbreiding van accommodatie, vervanging van kleedkamers, verbeteringen van het dak en aanschaf van bijvoorbeeld nieuwe duurzame sport- en spelmaterialen of vervanging van materialen en inventaris. Met deze regeling wordt maximaal 25% van de investering gesubsidieerd, met een maximaal bedrag tot € 75.000,-. De verordening biedt ook ruimte voor het verstrekken van gemeentegarantie, maar dit voorstel richt zich primair op de investeringsimpuls.

De aanleiding dat er beroep wordt gedaan op middelen uit Fonds Zoetermeer 2040, is dat de bestemmingsreserve van de impuls in 2021 uitgeput is geraakt. Conform motie 2106-13 (afdoeningsmemo) wordt per 2022 € 100.000,- toegevoegd aan de Investeringsimpuls Amateurverenigingen. Aanvullend is op basis van motie 2106-21 (zie afdoening) een enquête afgenomen om de investeringsbehoefte van amateurverenigingen in beeld te krijgen ten behoeve van de afweging van de middelen van Fonds Zoetermeer 2040. Tevens zijn, zoals ook opgenomen in de motie, amateurverenigingen opgeroepen om reeds aanvragen voor een investeringsimpuls te doen zodat snel besluiten genomen kunnen worden. Momenteel zijn er reeds drie aanvragen ingediend, die bij goedkeuring € 80.000,- van de toegevoegde € 100.000,- gebruiken. Mede op basis van de uitkomsten van de enquête is de verwachting dat de aanvragen de toegevoegde € 100.000,- in 2022 al snel zullen gaan overstijgen.

Beoogd effect
Beoogd effect Fonds Zoetermeer 2040
Het primair beoogde effect van de inzet van de middelen van Fonds Zoetermeer 2040 is het keren van de vier mechanismen die nader staan beschreven in de (ontwerp) omgevingsvisie 'Zoetermeer 2040'. In de aan te houden hoofdlijnen staat hoe de gemeente Zoetermeer de mechanismen wil keren en wat er moet gebeuren om te zorgen dat Zoetermeer ook op langere termijn een prettige stad blijft, waar iedereen fijn kan wonen, werken en recreëren. Investeren in verenigingen en stichtingen draagt hieraan bij.

Beoogd effect regulier beleid
Naast de langere termijnvisie en doelen zoals beschreven in Zoetermeer 2040, is de Investeringsimpuls amateurverenigingen ook een middel voor het bereiken van beleidsdoelstellingen opgenomen in diverse beleidsnota's.
- Sportagenda 2017 en verder: Directe relatie met: Speerpunten: 'Accommodaties op orde', en 'Vitale sportverenigingen'. Met als overkoepelend doel het speerpunt: 'Zoetermeers zijn actief' om inwoners naast sportplezier ook gezond en vitaal te houden.
- Cultuurvisie 2030: Met de onlangs vastgestelde cultuurvisie wordt nagestreefd het cultureel vermogen van Zoetermeer te vergroten. De investeringsimpuls kan positief bijdragen aan programmalijnen: 'Ruimte voor groei' (onder andere gericht op het ondersteunen van culturele amateurverenigingen) 'Cultuur om de hoek' (gericht op brede programmering in de

wijken en voor iedere inwoner cultuuraanbod op acceptabele afstand) en ‘Iedereen doet mee’ (gericht op programmering van passend voor alle doelgroepen in de stad).

Naast het sport- en cultuurbeleid kunnen ook welzijnsverenigingen/-stichtingen (zoals wijkverenigingen) gebruik maken van de regeling. Ook draagt het bij aan het bevorderen van duurzaamheid en toegankelijkheid. Zo kan de investeringsimpuls mede ingezet worden voor bijvoorbeeld zonnepanelen en ledverlichting.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico’s

1. De bestemmingsreserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen aan te vullen met middelen uit Fonds Zoetermeer 2040;
2. De hoogte van het bedrag te bepalen op € 450.000,- voor dekking van de jaren 2022 en 2023.
3. In 2023 te bepalen óf en zo ja hoeveel budget er nodig is en beschikbaar wordt gesteld om de investeringsimpuls te continueren.
4. Ten behoeve van de investeringen door amateurverenigingen het bedrag van € 450.000 beschikbaar te stellen en te dekken in de reserve investeringsimpuls voor een bedrag van € 300.000,- in 2022 en € 150.000,- in 2023;
5. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Argumenten

1.1 Het draagt bij aan keren van mechanisme 1 ‘concurrerende woonaantrekkelijkheid’.
In ‘Zoetermeer 2040’ staat dat Zoetermeer achterblijft op de ontwikkelingen in de regio en landelijk met betrekking tot de woonaantrekkelijkheid (o.a.: voorzieningenniveau, kwaliteit gebouwde omgeving en woongenot). Investeren in het voorzieningsniveau en de kwaliteit van voorzieningen is daarom nodig.
De Zoetermeerse verenigingen en hun voorzieningen zijn van grote maatschappelijke waarde voor bijvoorbeeld: recreëren, woongenot, vitaliteit, ontmoeting en tegengaan van eenzaamheid. Het op pijl houden van de voorzieningen is daarmee ook van groot belang.
De investeringsimpuls stimuleert en ondersteunt amateurverenigingen om te investeren in accommodaties en materialen en zo het voorzieningsniveau bij amateurverenigingen kwantitatief en kwalitatief ‘up to date’ te houden, te verduurzamen en/of toegankelijker te maken.

1.2 Bijdragen aan sport en cultuur zijn in vergelijking tot andere gemeenten lager
Uit benchmarks blijkt dat Zoetermeer minder investeert in sport en cultuur dan andere gemeenten. Zo blijkt bijvoorbeeld uit Atlas voor gemeenten (2020) dat - ondanks dat Zoetermeer rond het gemiddelde scoort op sport- en beweegnorm en lidmaatschap van verenigingen - Zoetermeer op de 48e plek (van de 50) staat als het gaat om omvang van het aanbod van sportaccommodaties.
Hetzelfde geldt voor cultuur, Zoetermeer staat in de index op plaats 46 van de 50 in de Atlas voor gemeenten (2018). Gemeenten besteden gemiddeld € 101,- per inwoner aan cultuur. De negen grootste gemeenten besteden € 164,- per inwoner (www.ocwincijfers.nl 2017). Het budget in Zoetermeer bedraagt € 78,- per inwoner. (Bestedingsplan subsidies Cultuur gemeente Zoetermeer 2019).

Zoetermeer is de derde stad van Zuid-Holland, de grootste steden van Zuid-Holland gebruiken voor de amateursport eveneens een soortgelijke regeling (deels met aantrekkelijkere voorwaarden). (Zie regeling: Den Haag en Rotterdam.) Het niet investeren in dergelijke ondersteuning, kan leiden tot een groter verschil met het oog op concurrerende woonaantrekkelijkheid.

1.3 Het sluit aan bij diverse hoofdlijnen van Zoetermeer 2040
Hoofdlijn 1: 'Zoetermeer is mijn thuis'
Hier wordt ingegaan op het voorzieningsniveau van de stad, waarin wordt benadrukt dat Zoetermeer een gevarieerde gemeenschap een thuis wil geven met een passend voorzieningsniveau. Hierbij worden voorzieningen voor sport en cultuur nadrukkelijk benoemd als een belangrijk onderdeel. Ook wordt sociaal en fysiek eigenaarschap gestimuleerd.

Hoofdlijn 2: Duurzame stad in en tussen de parken
Binnen hoofdlijn twee is er aandacht van de duurzaamheid van Zoetermeer waarin milieu en stedelijkheid samengaan. De investeringsimpuls kan bijdragen aan verduurzaming van de stad van (niet gemeentelijke) accommodaties/ voorzieningen.

Hoofdlijn 3: Palet van Buurten en wijken
In hoofdlijn 3 wordt de kracht en het 'eigen verhaal' van de wijken benadrukt. Voorzieningen waaronder sportverenigingen en cultuur, worden gezien als dynamo's van het samenleven en ontmoeten in de wijk. Ook preventie is een belangrijk onderdeel van hoofdlijn 3, waar verenigingen van toegevoegde zijn.

1.4 Uit evaluatie blijkt dat de Investeringsimpuls nodig was voor het overgaan tot investeren
Uit een enquête onder de doelgroep van de regeling blijkt dat bij 33% tot 66% van de investeringen zonder de gemeentelijke investeringsimpuls niet waren gedaan. Zie ook factsheet van de evaluatie van de investeringsimpuls.

1.5 De gemeente betaalt hiermee slechts een deel van de investeringen
Een voordeel van deze regeling, is dat de gemeente slechts een deel financiert van de investering. De verenigingen dienen immers zelf met eigen/andere middelen het grootste deel van de investering te financieren. Dit past goed bij de wijze waarop de gemeente samenwerkt in de stad.
Een bijkomend voordeel is ook dat de impuls eenmaal wordt verstrekt en dat de gemeente daarna geen vaste (exploitatie)lasten heeft, zoals bij eigen accommodaties wel aan de orde is. Dit terwijl de investering wel zorgt voor maatschappelijke waarde op langere termijn, immers men kan meerdere jaren profiteren van de investeringen.

2.1 Uit een investeringsbehoefte/enquête blijkt dat dit tot en met 2023 voldoende zou zijn (op basis van de huidige voorwaarden)
Het college heeft in opdracht van de raad (motie 2106-21) een lichte enquête gehouden om de actuele investeringsbehoefte van amateurverenigingen te vragen voor de komende drie jaar. Op basis van de inventarisatie ligt de verwachte investeringsbijdrage uit de investeringsimpuls tussen de € 320.000,- en € 560.000,- op basis van de huidige voorwaarden (max 25% van de investeringen met een maximum tot € 75.000,- per aanvraag). Zie nadere toelichting in dit raadsmemo. Daarnaast is in eerdere jaren niet meer dan € 186.000,- uitgegeven per kalenderjaar. De inventarisatie in combinatie met de ervaring van eerdere jaren, maken dat € 450.000,- gezien wordt als een reëel bedrag voor dekking tot en met 2023, mede omdat er in 2022 reeds € 100.000,- is toegevoegd. Al is het een indicatie (zie ook kanttekening 2.1).

3.1 Hiermee kan de raad afwegen of meer geld nodig en beschikbaar is.
Zoals benoemd is het bedrag een indicatie. Indien modernisering van de impuls (op basis van motie 2111-37 'Modernisering Investeringsimpuls) leidt tot ruimere voorwaarden, kan het zijn dat de middelen sneller uitgeput raken.

4.1 Bij besluit 1 geeft de raad toestemming om € 450.000,- over te hevelen van reserve Fonds Zoetermeer 2040 naar bestemmingsimpuls Amateurverenigingen. Om het college vervolgens toestemming te geven het budget ook daadwerkelijk te besteden, dient de raad aanvullend op besluit 1 het lastenbudget van de programmabegroting te verhogen. Om deze reden wordt de raad voorgesteld om het lastenbudget van de programmabegroting in 2022 te verhogen met €

300.000 in 2023 met € 150.000. De dekking komt uit de bestemmingsreserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen.

Kanttekeningen

1.1 Het geld kan maar 1 keer uitgegeven worden.
De gemeenteraad staat voor lastige keuzes om de middelen van Fonds 2040 in te zetten, immers het is incidenteel en beperkt geld en er zijn veel initiatieven die vragen om middelen. Iedere euro kan maar één keer uitgegeven worden.

2.1 Het bedrag is een indicatie
De bedragen zijn tot stand gekomen op basis van de enquête en niet alle respondenten zullen daadwerkelijk overgaan tot het indienen van een aanvraag. Bovendien dient iedere aanvraag nog beoordeeld te worden op de voorwaarden. Gelijktijdig is het mogelijk dat verenigingen die de enquête niet hebben ingevuld toch met een aanvraag komen. Dit maakt dat het werkelijke benodigde bedrag niet vaststaat.
Daarnaast heeft de raad het college middels een motie gevraagd te komen tot een modernisering van de regeling (zie ook rapportage en evaluatie), dit kan van invloed zijn op het toegekende bedrag per aanvraag. In de geest van de motie zal dit bedrag per aanvraag verhoogd worden, waarmee het bedrag sneller uitgeput kan raken.

2.2 Het is dekking voor een korte periode.
Het is incidenteel budget dat over ongeveer twee jaar weer uitgeput zal zijn. Een hoger budget zou direct voor langere tijd dekking geven.

3.1 Het Fonds heeft geen/te weinig middelen meer
In 2023 is mogelijk al een aanzienlijk deel van de middelen gereserveerd voor andere doeleinden, waardoor er geen middelen meer beschikbaar zijn in het fonds.

Financiën
De raad wordt gevraagd de middelen van € 450.000,- beschikbaar te stellen in het kader van Fonds 2040 en toe te voegen aan de reserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen.

Controleprotocol
Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie
De amateurverenigingen worden onder andere via het Sportloket, Cultuurloket en contacten binnen Sociaal Domein op de hoogte gesteld over de besluitvorming en de regeling.

Duurzaamheid
De impuls amateurverenigingen kan ingezet worden voor verbeteringen van duurzaamheid.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
De impuls amateurverenigingen kan ingezet worden voor verbeteringen van toegankelijkheid.

Rapportage en evaluatie

Planning
Indien de middelen beschikbaar worden gemaakt, kunnen deze onder de huidige voorwaarden van de verordening besteed worden. De doelgroep van de impuls zal hier dan ook op geattendeerd worden.

Tevens zal het college, zoals hij is opgedragen met motie 2111-37 ‘Modernisering Investeringsimpuls’, voor de zomer van 2022 komen tot een raadsvoorstel met een gemoderniseerd Verordening met in ieder geval een aanpassing van de bedragen, met daarbij een jaarlijkse aanpassing die recht doet aan de prijsstijgingen, zodat de investeringsimpuls zijn waarde behoudt. Aanvullend wordt voorgenomen om in de aangepaste verordening aandacht te besteden aan:

- het actuele Zoetermeers beleid, met als belangrijkste pijler Zoetermeer 2040;
- actuele huidige wet- en regelgeving;
- ruimere aandacht voor duurzaamheid en toegankelijkheid als belangrijke onderdelen;
- actuele (landelijke dan wel regionale) regelingen.

Conform besluit drie zal in 2023 de raad een voorstel krijgen om de afweging te maken of het nodig en mogelijk is de impuls verder aan te vullen.